

gemeente
putten

BELEIDSKADER

Grootschalige Energieopwekking

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1. Aanleiding.....	4
1.2. Doel beleidskader.....	4
1.3. Leeswijzer.....	4
2. Algemene uitgangspunten	5
2.1. Kaders uit beleid en regelgeving.....	5
2.2. Niet op voorhand keuzes (energie-opties uitsluiten).....	5
2.3. Realisatietermijn.....	5
3. Maatschappelijke uitgangspunten.....	6
3.1. Draagvlak en communicatie.....	6
3.2. Lokaal Eigenaarschap.....	6
3.3. Lokale werkgelegenheid.....	6
4. Ruimtelijke uitgangspunten.....	7
4.1. Geen extra locaties uitsluiten.....	7
4.2. Multifunctionaliteit.....	7
4.3. Landschappelijke waarden.....	7
4.4. Tijdelijke bestemming.....	7
5. Beoordeling en procedure aanvragen.....	8
5.1. Afweging.....	8
5.2. Procedure voor concrete projecten.....	8

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De klimaatverandering dringt zich meer en meer aan iedereen op. Het drukt ons met de neus op de feiten: de huidige energievoorziening moet anders. Dat besef heeft de gemeente Putten doen besluiten om in 2050 klimaatneutraal te willen zijn. In 2016 stelde de gemeenteraad het gemeentelijk beleidskader vast waarin deze ambitie is uitgesproken.

Samen met zeven gemeenten op de Noord-Veluwe is een routekaart opgesteld hoe deze ambitie verder te realiseren. Het duurt nog lang voordat het zover is, maar de opgave is groot en zal onze leefomgeving drastisch gaan veranderen. De energietransitie zien we niet als bedreiging, maar als een kans. Het energieneutraal maken van Putten kan ook de kwaliteit van onze leefomgeving versterken. Om de ambitie van de gemeente Putten waar te maken zal er binnen de gemeente grootschalige opwekking van duurzame energie moeten plaatshebben. De commissie EBenO hebben we over deze opgave en transitie geïnformeerd middels de discussienota grootschalige energieopwekking.

1.2. Doel beleidskader

Veel voorkomend in Nederland is voorts om naast de landelijke en provinciale kaders (zie par 2.1) geen aanvullende voorwaarden te stellen aan duurzame energieprojecten. In Putten kiezen we daar bewust niet voor. We willen initiatiefnemers namelijk helderheid verschaffen onder welke voorwaarden/ uitgangspunten we al of niet mee willen werken aan aanvragen voor grootschalige energieprojecten. Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt in voorliggend beleidskader.

De gemeente Putten wil namelijk op een zorgvuldige manier stimuleren dat een belangrijke deel van de energievraag wordt opgewekt door grootschalige opwekking van groene energie, zoals zonnevelden of windenergieprojecten. Zorgvuldigheid wijst er op dat inpassing niet altijd mogelijk is. Daarom stellen we uitgangspunten waaraan we voorstellen met betrekking tot de inpassing van grootschalige opwekking van duurzame energie kunnen toetsen.

1.3. Leeswijzer

Dit beleidskader beschrijft de uitgangspunten waaraan initiatieven of projecten voor grootschalige energie projecten in Putten moeten voldoen. Eerst worden de algemene uitgangspunten beschreven, daarna de maatschappelijke en tenslotte de ruimtelijke uitgangspunten. Als laatste wordt beschreven hoe de beoordeling en procedure verloopt voor initiatiefnemers.

2. Algemene uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn van toepassing op de grootschalige energieprojecten:

2.1. Kaders uit beleid en regelgeving

Alle aanvragen worden getoetst aan de (m.n. bovenlokale) kaders die volgen uit het vigerende beleid en regelgeving. De belangrijkste hiervan zijn: Handboek Risicozonering Windturbines, Radarinvloedsgebied, Natura 2000, Nationaal Landschap, Gelders Natuur Netwerk, Groene Ontwikkelzones (vm. EHS), weidevogelgebieden, laagvlieggebieden, beschermde stads- en dorpsgezichten, cultuurhistorische en landschappelijke waarden en de omgevingsvisie Provincie Gelderland.

2.2. Niet op voorhand keuzes (energie-opties uitsluiten)

In Putten volgen we het advies van het Ministerie van Economische Zaken om op voorhand geen energieopties uit te sluiten, dit doen we omdat het uiteindelijke potentieel van alle opties onzeker is. Ook kiezen we er niet voor om taakstellingen te formuleren voor bijvoorbeeld aantallen windturbines of hectares zonnepanelen, omdat de uiteindelijke realisatie sterk afhankelijk is van initiatiefnemers en draagvlak in de omgeving. We staan dus open voor alle vormen van duurzame energieopwekking.

2.3. Realisatietermijn

Projecten die snel tot realisatie kunnen komen (binnen nu en 5 jaar) krijgen voorrang boven aanvragen die een lange realisatietermijn nodig hebben (meer dan 5 jaar).

3. Maatschappelijke uitgangspunten

De gemeente Putten kan het behalen van de doelen rond duurzame energie niet alleen. Daarom is draagvlak en participatie een belangrijk uitgangspunt in ons beleid. We vinden het belangrijk dat inwoners mee kunnen praten, denken en doen. We zullen met een positieve en actieve grondhouding duurzame initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen, waaronder duurzame energieopwekking op kansrijke locaties. Afhankelijk van de omvang van een project en de impact op de omgeving, worden de onderstaande aspecten daarin meegewogen:

3.1. Draagvlak en communicatie

Draagvlak is een wens voor grootschalige energieopwekking, het is geen absolute voorwaarde. Een zorgvuldige afstemming met de omgeving (omwonenden/direct betrokkenen) is wel voorwaardelijk. Door de initiatiefnemer moet daarom een communicatie- en participatieplan worden opgesteld; waarin is uitgewerkt hoe de omgeving wordt betrokken bij het initiatief. N.B. Buurgemeenten worden geïnformeerd en betrokken indien locaties nabij de gemeentegrens worden ontwikkeld.

3.2. Lokaal Eigenaarschap

Lusten- en lastenverdeling is een belangrijk discussiepunt bij duurzame-energieprojecten¹.

Teneinde een goede balans te vinden tussen lusten- en lastenverdeling worden in Putten de volgende eisen ten aanzien van participatie gehanteerd:

2.2.1. De ambitie is dat 50% van de hernieuwbare energieproductie in eigendom komt van de lokale omgeving (in lijn met de ambities van het Klimaatakkoord);

2.2.2. Aanvullend wordt gesteld dat minimaal 20% van een project wordt opengesteld voor deelname vanuit de omgeving middels 'zonnepanelen delen' of een soortgelijke constructie;

2.2.3. Is voorwaarde 2.2.2 niet mogelijk of gewenst dan geldt (voor niet coöperatieve projecten) dat de initiatiefnemer zich verplicht tot het leveren van een substantiële bijdrage aan de lokale gemeenschap door middel van een bijdrage aan het 'Puttense energietransitiefonds'. Om dit fonds ook daadwerkelijk ten goede te laten komen aan de verduurzaming van de samenleving, wordt dit fonds gebruikt voor concrete duurzaamheidsprojecten. Doel is om zo een maximale terugvloeiing naar de lokale gemeenschap te verwezenlijken.²

3.3. Lokale werkgelegenheid

Als de initiatiefnemer ook inzichtelijk kan maken dat het lokale bedrijfsleven meeprofiteert in het project is dat een belangrijke pré in de beoordeling van een voorstel.

¹ Zie o.m. de discussienota Grootschalige Energieopwekking Putten.

² Om de hoogte van de bijdrage te bepalen kan aansluiting gezocht worden bij de systematiek van de 'gedragscode windenergie op land'. In deze gedragscode is afgesproken dat windenergie-ontwikkelaars een bijdrage leveren aan een fonds, naar rato van de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit. Hiermee loopt de hoogte van de bijdrage gelijk op met de hoogte van de energieproductie. De hoogte van de bijdrage moet echter wel redelijk zijn in relatie tot de investering, operationele kosten en rendement van een project. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat deze bijdrage een negatieve invloed heeft op de ontwikkelingsperspectieven van projecten. Daarom wordt voorgesteld de hoogte van de bijdrage tussen € 0,20 - € 0,50 per Mwh per jaar te laten zijn. Per project worden hier concrete maatwerkspraken over gemaakt.

4. Ruimtelijke uitgangspunten

Naast een goede maatschappelijke inpassing is ook een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van initiatieven in de bestaande omgeving belangrijk. Hiervoor stellen we de volgende uitgangspunten:

4.1. Geen gebieden uitsluiten

Duurzame energieopwekking is volgens de diverse geldende kaders (zie par 2.1), maar op een beperkt aantal plekken mogelijk in Putten (zie ook Verkenning grootschalige duurzame energieproductie van de gemeente Putten van Over Morgen - HNS). Gelet op de reeds geldende kaders en restricties sluiten wij op voorhand geen verdere gebieden uit.

4.2. Multifunctionaliteit

Wij streven zoveel mogelijk naar meervoudig grondgebruik. Multifunctioneel (meervoudig) ruimtegebruik krijgt daarom de voorkeur boven enkelvoudige aanvragen.

4.3. Landschappelijke waarden

Een initiatiefnemer moet bij de aanvraag een voorstel (landschapsplan) uitwerken door een erkende landschapsarchitect op welke wijze een goede ruimtelijke inpassing wordt geborgd en de aanwezige ruimtelijke en/of landschappelijke waarden niet verslechteren.

Dit plan moet in ieder geval de volgende zaken omvatten:

- 4.1. Een analyse van de landschappelijke kwaliteiten vanuit het LOP (landschappelijk ontwikkelingsplan) van het plangebied en de omgeving;
- 4.2. Een navolgbare toelichting op de locatiekeuze: waarom hier?
- 4.3. De inpassing en/of herkenbaarheid van het project/de opstelling, op het schaalniveau van de omgeving (inpassing en zichtlijnen) en op de locatie zelf (vormgeving van de opstelling);
- 4.4. Lokale flora- en fauna en de effecten van het project hierop (zowel positief als negatief);
- 4.5. Een plattegrond met de inrichting van de locatie: waarop de terreininrichting is uitgewerkt bestaande uit o.a. de aan- en afvoerroutes, de kabels en leidingen, de bouwwerken en beveiliging (hekwerken e.d.);
- 4.6. Enkele visualisaties, waaruit in ieder geval vanuit de directe omgeving de huidige en toekomstige situatie in beeld wordt gebracht. Deze visualisaties moeten een goed beeld geven van de daadwerkelijke situatie (bij voorkeur middels waarheidsgetrouwe fotovisualisaties vanaf maaiveld). Een vogelvluchtperspectief of 3D animatie is daarvoor niet voldoende, omdat dit in onvoldoende mate de beleving vanaf het maaiveld weergeeft.

4.4. Tijdelijke bestemming

Projecten voor grootschalige energieopwekking worden tijdelijk vergund. Aan het eind van de levensduur moeten de installaties namelijk worden opgeruimd. De levensduur van energieprojecten variëren tussen de 15 en 30 jaar. De maximale termijn voor duurzame energieprojecten stellen wij daarom op 25 jaar.

5. Beoordeling en procedure aanvragen

5.1. Afweging

De gemeente hanteert de uitgangspunten om te beoordelen in hoeverre een initiatief kansrijk is. Dit beleidskader helpt bij het afwegen van de diverse belangen en het beoordelen of én in welke mate is voldaan aan de randvoorwaarden die genoemd zijn bij de diverse uitgangspunten.

5.2. Procedure voor concrete projecten

De verwachting is dat na vaststelling van dit beleidskader zich initiatiefnemers zullen aandienen. In deze paragraaf wordt geschetst hoe met deze projecten wordt omgegaan. Wij voorzien de volgende stappen:

- A. Een initiatiefnemer meldt zich bij de gemeente met een plan. Er volgt een ambtelijk 'intake-gesprek', waarin het project kan worden toegelicht en waarin duidelijk de spelregels en randvoorwaarden vanuit de gemeente worden uitgelegd.
- B. De initiatiefnemer doet zijn 'huiswerk' en gaat aan de slag met de randvoorwaarden, landschappelijke inpassing en participatie & communicatie over het project. Na een periode van circa 2 maanden volgt een 'Go / No Go overleg', waarin de voortgang wordt besproken. Op dat moment wordt bekeken of een project inderdaad in behandeling wordt genomen.
- C. Bij een positief besluit wordt een intentieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Hierin worden de afspraken over inpassing, communicatie, participatie, energiefonds, etc. concreet vastgelegd. De gemeente heeft hiermee ook een inspanningsverplichting om het project te faciliteren. Hierbij wordt opgemerkt dat deze overeenkomst geenszins rechten geeft aan een initiatiefnemer of de gemeente verplicht tot het verlenen van de vergunning. Dit mandaat ligt bij de gemeenteraad.
- D. Een concrete vergunningaanvraag kan worden ingediend. Initiatiefnemers vragen dan bij de gemeente een omgevingsvergunning voor de ontwikkeling van duurzame energie. Daarbij hoort een volledig uitgewerkte aanvraag (inclusief een communicatie – en participatieplan en landschapsplan) waarin wordt aangetoond in hoeverre wordt voldaan aan de uitgangspunten uit dit beleidskader. Zodra deze aanvraag is ingediend wordt de formele procedure doorlopen.